

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 2C/38/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2713206972
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2014:2713206972.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou JUDr. Boženou Michaláčovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska ul. č. 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, právne zast.: JUDr. Vladimír Kán, advokát, Námestie Martina Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: J. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XX, XXX XX O., t.č. bytom I. XX/A - ubytovňa, XXX XX O., o zaplatenie sumy 50,70 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 50,70 € a náhradu trov konania vo výške 16,50 €, a to všetko v splátkach po 5,- € mesačne splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení jednej z nich.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojim návrhom podaným na tunajšom súde dňa 20.9.2013 domáhal zaplatenia sumy 50,70 € a náhrady trov konania za zaplatený súdny poplatok v sume 16,50 € a trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, pokus o zmier - výzva na zaplatenie, písomné podanie na súd) vo výške 87,88 €. V návrhu uviedol, že žalobca je akciová spoločnosť s majetkovou účasťou Hlavného mesta SR Bratislavy, ktorá vykonáva mestskú hromadnú dopravu podľa Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Žalovaná sa dňa 25.2.2013 na linke MHD č. 61 na výzvu revízora nepreukázala platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, preto žalobcovi vznikol nárok, aby mu žalovaná zaplatila cestovné 0,70 € a úhradu 50,- € v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Žalovaná dlžnú sumu žalobcovi dodnes neuhradila a nereagovala ani na písomnú upomienku - „Pokus o zmier - výzva na zaplatenie“ zaslanú žalovanej doporučené dňa 3.4.2013, v ktorej jej bola poskytnutá dodatočná lehota na uhradenie vzniknutej pohľadávky.

Súd rozhodol vo veci platobným rozkazom č.k. 1Ro/421/2013 - 7 zo dňa 3.10.2013, ktorý bol následne dňa 15.1.2014 zrušený v plnom rozsahu uznesením č.k. 1Ro/421/2013 - 23 z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanej do vlastných rúk, nakoľko sa toho času zdržiava na neznámom mieste.

Súd následnými lustráciami pobytu žalovanej zistil adresu jej terajšieho bydliska, zdržiava sa v O. v ubytovni na adrese I. XX/A.

Právny zástupca žalobcu ani žalobca sa na pojednávanie nedostavili, predvolanie na pojednávanie má zástupca žalobcu vykázané riadne a včas, svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnili ani nepožiadali o odročenie pojednávania. Súd vec prejednal v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p., prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 25.2.2013, Prepravným poriadkom mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, Tarifou mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, pokusom o zmier, správami o pobyte žalovanej, výsluchom žalovanej a zistil tento skutkový stav veci:

Z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok mal súd preukázané, že žalovaná cestovala dopravným prostriedkom MHD v Bratislave dňa 25.2.2013 o 10:50 hod. na linke č. 61, č. voza 1849 v úseku zastávok Račianske mýto a Trnavské mýto bez platného cestovného lístka. Žalovaná sa na výzvu revízora (zamestnanca žalobcu povereného vykonaním kontroly cestovných lístkov) nepreukázala platným cestovným lístkom ani iným platným cestovným dokladom a odmietla zaplatiť cestovné 0,70 € a postih 50,- € za porušenie MPP a Tarify MHD, na základe čoho revízor zaznamenal osobné údaje žalovanej potrebné na vymáhanie cestovného.

Žalovaná pred súdom vo svojej výpovedi potvrdila, že dňa 25.2.2013 cestovala MHD v Bratislave a bola kontrolovaná revízorom. V tom čase mala zakúpený cestovný lístok v trvaní 15 minút. Prostriedok MHD však stál určitú dobu na križovatke, lebo svietila červená a keď prišiel na zastávku, k žalovanej prišiel revízor s tým, aby sa mu preukázala cestovným lístkom. Žalovaná mu tento cestovný lístok ukázala, no vzhľadom na zdržania na križovatke uplynula doba platnosti cestovného lístka. Na zastávke mala žalovaná vystupovať, no revízor jej povedal, aby s ním vystúpila až na ďalšej zastávke s ostatnými, ktorých chcel riešiť, povedal jej, že má neplatný lístok. Žalovaná ďalej uviedla, že nemá cestovný lístok z daného dňa, tento vyhodila, ani nemá možnosť preukázať svoje tvrdenia svedeckou výpoveďou. Je na materskej dovolenke, má tri deti, poberá rodičovský príspevok a prídavky na tri deti spolu v sume 273,83 €. Žije sama, býva na ubytovni v Bratislave, kde platí 140,- € za bývanie. Dlžnú sumu nie je schopná zaplatiť naraz, žiadala o možnosť splácať dlh v splátkach najviac vo výške 5,- €, nakoľko má tri maloleté deti.

Podľa § 760 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení zmien a doplnkov, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu (§ 14 ods. 3), ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa trvalého bydliska, číslo občianskeho preukazu (cestovného pasu prípadne iného dokladu totožnosti), v prípade neploletého cestujúceho meno a priezvisko zákonného zástupcu, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu.

Podľa § 14 ods. 2 zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení zmien a doplnkov, úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom [§ 9 písm. b)] je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav; v mestskej autobusovej doprave ju do stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav určí dopravca v prepravnom poriadku.

Podľa čl. 6 ods. 2 Prepravného poriadku cestujúci je povinný na vyzvanie revízora predložiť na kontrolu cestovný lístok, v prípade zľavneného cestovného lístka spolu s preukázkou na tarifnú zľavu.

Podľa čl. 6 ods. 3 Prepravného poriadku cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa odseku 2 tohto článku nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi cestovné a úhradu vo výške sto násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav. Aktuálnu výšku úhrady stanovuje tarifa.

Podľa čl. 6 ods. 5 Prepravného poriadku v prípade, že cestujúci nezaplatí požadované cestovné a úhradu revízorovi priamo vo vozidle, cestujúci je povinný revízorovi preukázať sa osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady. Podľa Čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave úhrada za cestovanie bez platného tarifného vybavenia je 50,00 €.

Podľa čl. 2 Tarify MHD v Bratislave, cena jednosmerného cestovného lístka s časovou platnosťou 15. min. (základné cestovné) je vo výške 0,70 €.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci súd vyvodil právny záver, že návrh je podaný dôvodne. Žalovaná dňa 25.2.2013 cestovala prostriedkom mestskej hromadnej dopravy žalobcu, pričom na výzvu revízora sa nepreukázala platným cestovným lístkom, ktorú skutočnosť má súd preukázanú z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok vyplneného revízorom. Žalobca v konaní uniesol dôkazné bremeno o tom, že žalovaná nemala v čase kontroly u seba platný cestovný lístok a hoci žalovaná vo svojej výpovedi tvrdila, že cestovný lístok mala zakúpený, ale jeho platnosť uplynula pred vystúpením na zastávke z dôvodu zdržania sa dopravného prostriedku na križovatke, na preukázanie tohto svojho tvrdenia v konaní neprodukovala žiaden dôkaz. Žalovaná uviedla, že nemá k dispozícii cestovný lístok, ktorého platnosť mala uplynúť počas cestovania MHD a toto nemôže dokázať ani svedeckými výpoveďami, žalovaná teda nepredložila ani nenavrholo žiadne dôkazy, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť záver o dôvodnosti nároku žalobcu. Vzhľadom na uvedené, súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 50,70 €, (základné cestovné v sume 0,70 € + úhrada za cestovanie bez platného cestovného lístka, ktorá je prepravcom určená v tarife vo výške 50,- €). V súlade s § 160 ods. 1 O.s.p. súd umožnil žalovanej splniť uloženú povinnosť v splátkach po 5,- € mesačne vzhľadom k jej nepriaznivej sociálnej a finančnej situácii, prihliadol pri tom na to, že žalovaná žije sama na ubytovni s tromi maloletými deťmi a jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na deti. Súd zároveň určil podmienky zročnosti splátok tak, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky sa stane celý dlh splatným.

O trovách konania súd rozhodol s použitím ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech, náhradu tých trov konania, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie práva proti žalovanej. Súd zastáva názor, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Náhradu trov právneho zastúpenia súd žalobcovi nepriznal z dôvodu, že tieto nepovažuje za trovy vynaložené účelne. Súd nepopiera právo žalobcu dať sa v konaní zastúpiť advokátom, podľa Ústavy SR každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi (čl. 47 ods. 2 ústavy). Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania advokátom. Pri rozhodovaní o nároku úspešného účastníka na náhradu takto vynaložených trov právneho zastúpenia je však vždy potrebné skúmať ich účelnosť, ktorá sa dá v zásade stotožniť s nevyhnutnosťou vynaloženia týchto trov. Merítkom účelnosti je nevyhnuté pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Súd považoval trovy žalobcu spojené s jeho zastúpením advokátom za neúčelné a nadbytočné, nakoľko v danom prípade sa jedná o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke. K uplatňovaniu týchto nárokov žalobcu dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, číslo spisovej značky žalobcu, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo linky MHD, výška žalovanej sumy a dátum zaslania pokusu o zmier. Vypĺňanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, ktorá je zvládnuiteľná prostredníctvom administratívy žalobcu a nevyžaduje odborné znalosti, typovo sa jedná o jednu z najjednoduchších žalôb.

Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejma snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13 dostupný na www.concourt.cz).

K otázke neúčelnosti trov právneho zastúpenia v hromadných veciach sa vyjadril aj Najvyšší súd SR, napr. v uznesení 6MCdo/5/2013 zo dňa 19.3.2014, v ktorom vyslovil záver, že „trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania

(včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc.“

Záver o nadbytočnosti a neúčelnosti trov právneho zastúpenia v skutkovo a právne porovnateľných veciach, prijal aj Krajský súd v Trnave, napr. v rozhodnutí sp. zn. 24Co/260/2014 zo dňa 26.8.2014, ktorým na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu v časti priznania len náhrady súdneho poplatku (a nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia) vo veci totožného žalobcu a skutkových okolností ako v prejednávanom prípade.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a argumentáciu o neúčelnosti vynaloženia nákladov na právne zastúpenie advokátom v predmetnom konaní, ktoré napíňa charakteristiku tzv. hromadných vecí, súd zaviazal žalovanú len k povinnosti nahradiť úspešnému žalobcovi sumu 16,50 € titulom zaplateného súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/1995 Z.z.